

СПАЙДЪР РОБИНСЪН ОНЯ С ОЧИТЕ

Превод от английски: Светлана Комогорова, 2000

chitanka.info

Тази вечер Кръчмата на Калахан беше доста оживена. Из цялото свърталище сладките приказки и „Будвайзерът“ се бореха кой кого ще изтика от тази или онази уста, а запасът от фъстъчките — мезето за бира — бе намалял застрашително. Но тоя тип успя да се скатава в онова къоше близо час, без никой да го забележи. Самият аз го забелязах едва няколко минути преди да се почне цялата тази работа, а да огледам подробно *всеки*, влязъл в Кръчмата на Калахан, си е мой принцип.

Първото нещо, което видях, бяха онези очи. Тука, при Калахан, сме свикнали с това някой да гледа като треснат — те всичките, влезли тук за първи път, така си гледат. Но тези очи ми напомниха за един мой познат от Топика, който успя да пречука четирима души с някакъв старинен револвер, преди и на него да му видят сметката.

И започнах да се надявам като щур този тук да се завърти покрай камината, преди да си тръгне.

Ако никога не сте идвали при Калахан, то направо сте си за ожалване. Търсете кръчмата сред дивата пустош на окръг Съфък, но не се оглеждайте за неоновни надписи. Проста, написана на ръка табела, осветена от един-единствен фенер, и тежка дъбова врата, сцепена по средата (от главата на някой си Макафри Голямата мръвка през 1947 година), а после потегната надве-натри: това е.

А вътре си е жива ерес.

Първо — в кръчмата е светло като в хола у вас. Калахан разправя, че хората, които обичат да пият в тъмни дупки, били психически нестабилни.

Второ — всичко е на една цена. Пиенето — всичкото — струва половин долар, с депозит. А с депозита се процедира последния начин: плясвате на бара банкнота от един долар. Ако ви се намират само пет нацяло, притичвате до денонощния отсреща да ви ги развалят, връщате се и плясвате на бара банкнота от един долар. (Калахан разправя, че никой, дето е с всичкия си, няма да седне да ти фалшифицира едnodоларови банкноти. Повечето от нас обаче си мислят, че просто обича да си търка в брадата цели бали от тях, след като затвори кръчмата.) После ви сервират предпочитаната отрова. Лъхваш питието и тука вече се намесва депозитът. На тръгване можеш да си вземеш две

монетки от по четвърт долар от вечно пълната кутия от пури в края на тезгяха и да се изнижеш в нощта. Или пък можеш, след като си изпиеш пиенето, да се изтъпаниш на тебеширената черта посред заведението, да вдигнеш наздравница (задължително!) и да запокитиш чашата в огромната старомодна камина, дето заема почти цялата задна стена. И после си тръгваш, без да наминеш към оная кутия от пури. Или пък вадиш следващия долар и пак си избираш как да постъпиш после с депозита.

На Калахан крайно рядко му се налага да допълва кутията. Той поръчва чаши в такива количества, че му излизат кажи-речи без пари. И собственоръчно чисти камината всяка Божа сутрин.

И още нещо еретично: никой не те следи с обвинителен поглед дали няма да си вземеш повечко монетки от полагаемите ти се. Ако Калахан излови някой да го мами, той лично го изхвърля от кръчмата за вовеки веков. Понякога и без да е отворил предварително вратата. Последния път, когато му се наложило да изхвърли някого, било през четирийсет и седма — някакъв си джентълмен на име Макафри Голямата мръвка.

И никак не е за учудване, че това си е една ужасно интересна кръчма. От ония, за които подочуваш само ако наистина се нуждаеш от такава кръчма. И то ако извадиш голям късмет. Защото след като клиентът вдигне наздравница и разпарчетоса чашата си, прииска ли му се да си излее душицата, на мига бива удостоен с целокупното внимание на всички присъстващи. (Ето защо наздравницата е задължителна. Мнозина от онези, които таят някаква болка, копнежа да си излеят душата. Тоя Калахан хич не е прост.) От друга страна, и най-гъделичкащият любопитството, неразгадаем тост не би предизвикал никакви досадно разчепкващи въпроси, щом човекът изобщо не проявява желание да се отпуши. Всеки, пробвал се да наруши този обичай, е надлежно подбиран от Еди Бързака — пианиста на кръчмата — и изхвърлян на улицата.

Ама кой знае защо, в кръчма като тая на Калахан на мнозина им се прищява да изплюят камъчето. За една седмица тук ще проникнете толкова дълбоко в човешката природа, колкото за цели десет години навсякъде другаде, за където се сещам. Освен това много е вероятно да намерите тук утеха за почти всяка болка — ако не друг, самият Калахан ще ви я предложи. Рядко някоя болка би устояла на изблик от

съвети, помощ и съпричастие от страна на трийсет човека, на които им пука. Калахан губи голяма част от редовната си клиентела. След като са идвали тук достатъчно дълго, хората откриват, че вече няма нужда да пият толкова. Такава ми ти кръчма.

Ама само да не си въобразите, че това в Кръчмата на Калахан е някаква измъчена групова терапия в стил Обществото на анонимните алкохолици, а Калахан ви се прави там отпред на бащица психоаналитик, готов да насоли всекиго. Не, по дяволите, сума ти наздравници тук са предизвиквали гръмовен смях, дружни викове на одобрение и истинска градушка от чаши, които цялата кръчма изсипва единодушно в камината в някоя особено одухотворена вечер. Калахан има много толерантно отношение към гюрултията. Той твърди, че една кръчма трябва да е „весела“, само да не се стига до неволно трошене на кокали. Помня го как веднъж помогна на Флин Компира да подпали един стол, за да разреши някакъв бас — откъде подвявало. Калахан неизменно излъчва монолитно спокойствие — явно много му е мокър барутът на тоя човек, мъчно избухва.

Ако тази вечер, за която сега ви разprávям, не беше весело — то здраве му кажи. Когато се домъкнах към десет, вече бяха заформили наред кръчмата едни ми ти буйни танци — ужас и безумие. Тропнах долара на бара, грабнах си „Туламорската роса“, Калахан ми се ухили за „здрости“, тропосах се на един висок стол (ама стол като стол — Калахан ненавижда баровите столчета) и взех да оглеждам обстановката. Та и това имах да ви казвам за тая кръчма: в повечето барове мъжете танцуват само ако присъстват и дами. От който ще да е пол.

Мярнах сред бурния водовъртеж от смахнати, преплитащи краката и люшкащи се насам-натам върху пръснатите по пода съвсем истински стърготини някоя и друга позната мутра и магнах на тоя-оня. Там беше Том Фланъри. По онова време на него му оставаха осем месеца живот и той си го знаеше. В Кръчмата на Калахан Том се смееше много и често. Там беше и Джо Мейзър Хлъзгавия — той има две жени, — и Марти Матиас, който заряза комара, и Ноа Гонсалес — той пък бачка в бомбаджийската бригада на окръг Съфък. Танца ръководеше, като в същото време отпраскваше достойна за похвала

ирландска джига, Док Уебстър — все тъй дебел и все тъй весел, както и в онзи ден; когато изпомпа от стомаха ми всичките ония хапове и ми предписа Кръчмата на Калахан. Виждате ли, навремето, преди да реша сам да си инсталирам спирачките, имах жена и дъщеричка. Голяма икономия направих — трийсет долара, няма що...

Док заряза танцьорите на произвола на съдбата — и без това творческите им индивидуалности правеха ръководенето на танца излишно — и се понесе насреща ми като розов дирижабъл да се здрависваме. Лекарските слушалки висяха от ушите му — той изобщо не се усещаше, — обрамчили усмивка като стоватова крушка. Накрайникът им беше цопнал в чашата.

— Здравсти, Док. Все се чудя как вечно я държиш студена тая проклета пуцина — рекох аз и посочих слушалката.

Той примига насреща ми като въртоглав бухал и сведе очи към мембраната, която нежно издишаше мехурчета под двата пръста скоч. После пусна една гороломна смеховка — близо осем бала, извади лъскавото нещо и го разклати, като че си правеше някакъв опит.

— Излезе ми тайната наяве, Джейк. Ама това си го дръж за себе си, става ли? — прогърмя гласът му.

— Я по-добре ти си го дръж, на мене не ми трябва — предложих му аз. Той като че се позамисли над идеята, а аз размишлявах над един от най-големите житейски парадокси: Сам Уебстър, доктор по медицина. Док излоква по два-три литра „Питър Доусън“ на вечер като стой, та гледай три — четири вечери седмично. Но по-добър касапин от него на земята няма да намерите, а тия негови наденички вместо пръсти, наложи ли се, шават като гъсеница, танцуваща степ, и хич и не трепват. Питайте Щайниц Ситния — та да ви разкаже как Док Уебстър му е вадил апендикса връз тезгяха в кръчмата, докато Калахан спокойно си налива на народа скоч след скоч.

— Но пък така поне се чувам какви ги мисля — отвърна Док най-накрая. Неколцина души на едно ухо разстояние изпъшкаха театрално.

— Джигерът ме заболя от тебе бе, докторе! — провикна се един от тях.

— Я не навлизай в по-добрости — върна му го Док.

— Би ме, признавам — призна си този, дето подхвърли предизвикателството, и понечи да се извърне.

— Хей, пале, не ми се прави на ударен, че да не ти ударя един! — ревна Док и цялата кръчма избухна в кикот и дюдюкане. Калахан награби в огромното си ръчище бутилка бира, пресегна се през бара и я стовари върху кръглия череп на доктора. Бирената бутилка, която беше от стиропор, отскочи грациозно във въздуха и кацна вътре в пианото, на което Еди Бързака водеше люта битка на живот и смърт със „Си-джем блус“.

Бързака ревна като разярена предавка и продължи да свири, макар че горният му регистър бе вече сдал багажа. „Бирке малка, ти с пиано хич не се закачай“ — пропя той, щом прехвърли мост от едно парче към друго. И мина по него така, като че твърдо бе решил да го изгори след себе си.

Вечерта си изглеждаше весела отвсякъде — но тъкмо тогава видях как влезе онзи малкият на Янсен и усетих как белята започва да къкри.

Та туй Янсеновото... Вижте сега, няма да тръгна да плюя дългите коси. Аз моята си я носех дълга още преди това да излезе на мода. По същите причини няма как да тръгна да плюя и тревата. Но от всички хора, които познавам, не се сещам и за един, дето да е имал да каже нещо добро за хероина. Със сигурност не и Джо Хенеси, дето лани легна за две седмици в болница, след като спипа Янсеновото в четири сутринта да измъкна от касата му пари за дрога. Старият Янсен върна парите на Хенеси до грош, а после се отрече от сина си — и оттогава хлапето ту се мяркаше, ту се покриваше. Разправяха, че продължавало да се бодне, но ченгетата така и не успяваха да го хванат със стаф. Ама пък се стараеха, дума да няма. Зачудих се какво ли, по дяволите, дири това хлапе баш в тая кръчма.

Как ли не се сетих! Янсеновото хлапе плесна на бара опърпан долар, пое бърбъна, който Калахан му подаде мълчаливо, и се запъти към тебеширената черта. Цялото трепереше от сдържаното напрежение, а триците скърцаха под ботушите му. Кръчмата поутихна и наздравецата му „За стафа!“ прокънтя ясно и звънко. После то гаврътна бърбъна сред все по-глухата тишина и толкова яко метна чашата, че се чу как рамото му изпука току преди тя да се разбие в непреклонните тухли.

И след като наложи тишината, хлапето я наруши. С хлип. И веднага щом изхлипа, се огледа кръвнишки да види каква ще е

реакцията.

Тази на Калахан бе незабавна. Неговото „Амин“ прозвуча като ехо след трясъка на чашата. Хлапето направи една такава физиономия, като че беше доволно напук на себе си, и огледа останалите. Погледът му се спря на Док Уебстър; докторът се понесе към него и внимателно започна да навива ръкавите му. Когато запретна и двата ръкава до лактите — цветът им като че беше фосфоресциращо лилав — момчето мълчаливо изпъна напред ръце с дланите нагоре. Нямаше абсолютно никакви белези. Ръцете му бяха адски кльоцави и бели като лист хартия, но пукнат белег нямаше по тях. Хлапето беше чисто.

Всеки изчакваше мълчаливо и с почитателно внимание хлапето да заговори. Това за него беше нещо ново и не му беше съвсем ясно как да се оправя. Най-накрая продума:

— Чух за тая кръчма...

— Значи си имал нужда — рече тихо Калахан и малкият бавно кимна.

— Чух, че тук от време на време намирате по някой отговор... — полувъпросително продължи той.

— Чат-пат — призна си Калахан. — И то на някои от най-кофтите въпроси. Например като как е?

— За херото ли питаш?

— Не те питам за бърбъна.

Очите на малкия добиха смешен, отнесен израз. Аха-аха да се усмихне.

— Ами, все едно... — той се замисли. — Все едно си мъртъв.

— Олеле! — обади се глас отсреща. — 'Ми то т'ва много яко бе! — Погледнах и видях, че беше Чък Самс. Зачаках да видя как ще приеме малкият това.

Той явно реши, че Чък си прави гавра с него и се озъби.

— Да те вземат дяволите, ти пък какво знаеш за това бе?

Чък се усмихна. Много хора му бяха задавали същия въпрос, с най-различен тон.

— Кой, аз ли? — попита той, като страшно се кефеше сам на себе си. — 'Ми, че то аз съм бил мъртъв.

— Вярно си е — потвърди Калахан, а ченето на малкия увисна. — Чък си беше официално мъртъв цели пет минути, преди Док да му

задейства отново пейсмейкъра. Тая гад умря, дължеше ми пари, пък сърце не ми даваше да врънкам вдовицата му.

— Че то си беше голям кеф, да ви кажа — прозя се Чък. — Мир и покой — по-мирно и по-тихо от дрямка в манастир. Ако не беше толкова приятно, нямаше да ме е чак толкова страх от туй нещо. — Накрая в гласа му се долови рязка нотка, но тя изчезна, когато той тихо добави: — И защо ще ти се иска да си мъртъв, да му се не види?

Янсеновото хлапе не можеше да го погледне в очите. А когато заговори, гласът му трепереше.

— Ами точно затова, дето го каза, татенце — покой. Малко спокойствие, да се поотпуснеш. И никой да не ти дрънка на главата. Искам да кажа, като си мъртъв, все има някаква вероятност някой да зажали за тебе, нали така? Ставате си дружки с червеите, ставате си едно, може и на полтъргайт да се понаправиш, знае ли човек? Искам да кажа, има ли смисъл да приказваме? На никой от вас никога ли не му се е искало просто да се чупи бе, хора?

— Че как — обади се Калахан. — И аз го правя чат-пат. Но, общо взето, гледам да се чупя все на места, откъдето мога да се върна. — Каза го толкова меко, че хлапето нямаше как да му се обиди. Макар че се опита.

— От какво да се чупиш, синко? — попита Хлъзгавия Джо. Малкият беше държал всичко това вътре в себе си твърде дълго и сега тапата му изхвърча.

— От какво ли?! — кресна той. — Боже мили, ама откъде ли да започна? Тая война... те искаха да замина и да се бия, ясно ли ви е? И онова, дето му викат колеж — искам да кажа, те искат от тебе да те е грижа, да ти е кеф и да ти пука за твоето образование, а и пръста не си мърдат да го направят поне толкова привлекателно, колкото играта на зарове на отсрещния тротоар! Чувам, че въздухът не ставал за дишане, водата не ставала за пиене, яденето — и лешояди да храниш с него не ставало. Очертавало ни се великолепно бъдеще! Не можеш да се хванеш на работа, ако нямаш кола, каквато не можеш да си купиш дори и ако работиш, а и да си *намериш* работа, заплатата ти ще е с пет долара по-ниска от наема. По телевизията гледаш реклами на курсове по карате за четиригодишни. Новите дрехи на президента хич не ги биваше, поредната депресия ни причаква зад ъгъла, а вие ме питате от какво бягам, за Бога?

Човече, от седем месеца вече съм чист, искам да ти кажа, цели седем гнусни месеца гния като плесен на тоя остров и тук за мене няма *нищичко!* Нямам работа, нямам приятели, не мога да се задържа в една квартира колкото да оцапам пода дори, пари няма. Един човек не се намери, като мина покрай него, да не ме посочи с пръст и да не каже: „Дрога!“ И така цели седем *месеца*, а вие ме питате от какво бягам? От *всичко*, пичове, чисто и просто от *всичко!*

И точно тогава го забелязах онзи в ъгъла — оня с очите. Сещате ли се? Приведен напред, той слушаше захласнат, устата му беше черен прорез на изопнатото като тъпан лице. Тия негови таласъмни очи не се отлепяха от Янсеновото хлапе, но някак си бях сигурен, че вниманието му е насочено към всички нас, към всеки един тук вътре.

А на Янсеновото никой не можеше да му отговори. Навсякъде из кръчмата виждах хора, които тук се бяха научили да *слушат*, научили се бяха да съчувстват, да искат да разбират и споделят болката на другия. И никой нямаше какво да каже. Мислеха за думите, изтръгнаха се от това отнесено момче и се чудеха дали пък този луд и объркан свят в края на краищата не си е жив ад за ония, на които им се налага да израстват в него. Повечето вече бяха разбрали прекалено добре, че обществото не прощава на прегрешилия, но за своя почуда сега осъзнаваха колко рехаво и неутешително беше станало точното и правилното през последните няколко години.

Ясно, че бяха чували всички тези неща и преди — достатъчно често, че да са се превърнали за тях в клишета. Но сега виждах как момчета тук си мислят, че тези клишета са клишетата, накарали едно младо момче да твърди, че да се чувства мъртъв, му харесва, и на лицето на всеки от тях беше изписана една и съща мисъл: *Боже мой, кога позволихме на всичко това да се превърне в клише?* Проблемите на днешната младеж вече не бяха нито неделна притурка към вестника, нито новина по радиото, нищо толкова далечно и неосезаемо — бяха се превърнали в едно мръсно, разтреперано момченце, което ни обясняваше, че в този свят, който ние бяхме съградили с кръв и пот за него, на него не само му е омръзнало да живее, но и дотолкова *не* се страхува да умре, че си мре през ден, всеки ден, та да се посъвземе малко!

В кръчмата се възцари тишина. Никой не можеше и думица да каже, а оня с очите сякаш го разбираше и като че изпитваше някакво

горчиво вътрешно задоволство от това, че разбира. И тъкмо когато той понечи да се облегне назад, Калахан наруши мълчанието.

— Ами, бягай тогава — рече той.

Ей така си го изгърси, съвсем невъзмутимо — просто: „Ами бягай тогава“ и толкоз. Думите увиснаха във въздуха и висяха там около десет секунди, докато двамата с малкия се гледаха втренчено в очите.

По челото на малкия избиха капки пот. Бавно, с разтреперани пръсти той бръкна под кожата си елек в джоба на ризата си. С побелели от стискането кокалчета измъкна оттам плосък, лъскав черен калъф, към десетина на пет сантиметра. Без да откъсва поглед от очите на Калахан, момчето го отвори и го вдигна така, че всички да видим лъскавата спринцовка. Дори не си личеше да е използвана — сигурно току-що я беше свил.

Момчето я вдигна на светлината, задържа я така, вперило поглед в голата си бледа ръка без никакви белези, а после се въртна на пети и запрати спринцовката с все калъфа право в грамадната камина. И почти на секундата, щом тя се пръсна на парченца, то метна подире ѝ и целофанен плик с бял прах. Прахът пламна в зелено, а въздухът внезапно бе скован от неподвижност. Оня с очите изглеждаше някак странно поразен — седеше на стола, без да помръдне.

Само след миг Калахан се намери пред бара, тикна на Янсеновото момче израсналата в юмрука му бира и ревна:

— Добре си си дошъл вкъщи, Томи!

И никой в кръчмата не се шашна особено, щом осъзнахме, че от всички нас само Калахан знаеше как всъщност се казва това момче. А после всичките накачулихме малкия и взехме да го бърхам по раменете. Той даже си поплака малко, накрая му изляхме една бира на главата и не след дълго взе да ни се чини, че в края на краищата веселбата пак се връща.

И точно тогава оня с очите се изправи — и всички в кръчмата, до един, млъкнаха и се обърнаха към него. Звучи доста мелодраматично, но точно така ни подейства. Щом онзи се размърда, веднага се превърна в център на внимание. Беше дълъг, неразумно дълъг — два метра, че и отгоре, и да пукна, ако знам как така не го забелязахме веднага. Беше в черен костюм, който му стоеше по-зле и от „Джолиет спешъл“, пък и обувките му нещо не бяха наред. След малко човек

забелязваше, че е надянал лявата обувка на десния си крак и обратно, но това не учуди никого. Беше кльощав, силно загорял, с присвити здраво устни, но беше най-вече очи. Тези очи продължават да ми се явяват насън от време на време и тогава се събуждам плувнал в пот. Приличаха на прозорци към ада, крайно личния, частен ад на човек, изправен срещу неразрешима дилема. Не мигнаха тези очи — дори веднъж.

Той се затътри до бара — и на походката му й имаше нещичко: все едно ходеше с магнитни обувки по някаква странична стена и още не му беше схванал съвсем чалъма. Извади десет нови-новенички доларчета от джоба на якето си — странно място да си държиш парите, слисах се аз — и ги шляпна на бара.

Калахан като че се завърна нейде много отдалеч и пак се шмугна зад тезгяха. Изгледа непознатия от глава до пети и нареди пред него десет чашки. Напълни ги всичките с ръжено уиски, дръпна се мълчаливо назад, прокара едра, червендалеста длан през оредялата си коса и се загледа с клиничен интерес в непознатия.

Мургавият великан гаврътна първата чашка, замъкна се до тебеширената черта и произнесе на английски със странен акцент:

— За моята професия!

След това се върна на бара и повтори процедурата. И така десет пъти. При последната чаша тухлите в камината вече се бяха поразкъртили.

Когато и последното: „За моята професия!“ прокънтя във въздуха, той се обърна и се изправи с лице насреща ни. Напрегнато очакваше някой да му зададе въпрос или да го предизвика. Но никой нищичко не каза.

Извърна се леко, спря, после се врътна обратно и на два пъти си пое дълбоко въздух. Когато проговори, от гласа му ни заболя.

— Професията ми, господа — заговори той с онзи шантав акцент, дето не можех да загрея какъв е, — е разузнавач. Разузнавач на раса, чийто дом се намира на много светлинни години оттук. На много, много светлинни години оттук. — Млъкна и ни зачака да реагираме.

„Е — помислих си аз, — десет уискита и вече стана марсианец. Няма що. Приятно ми е, Попай Моряка.“

Сякаш ни пролича, че всичките си мислим едно и също, защото той ни погледна уморено и рече:

— Господа, за да изпадна в опиянение, ми е нужен доста повече етанол.

Никой и зъб не обели. Той се обърна към Калахан.

— Вие разбирате, че не съм опиянен.

Калахан го огледа с професионално око и накрая отсъди:

— Тцъ. Не си поркан. Поразата да ме порази, ама изобщо не си поркан.

Непознатият кимна благодарно и продължи да му говори:

— Тук съм от три дни. А след два часа няма да ме има. Свършавам си вкъщи. А след като си тръгна, вашата планета ще се изпари. Събрал съм данни, които, след като бъдат асимилирани от моите господари, ще са достатъчни за унищожението на вашия вид. За тях вие ще сте като ракови клетки, заплашващи да заразят всичко, до което се докоснат. Те няма да ви позволят да съществувате. Вие ще бъдете излекувани. Разкайвам се за професията си.

Може би другаде това не бих го повярвал. Но в Кръчмата на Калахан *всичко* е възможно. По дяволите, всичките до един му повярвахме. Еди Бързака пропя „С нещичко да ти помогнем?“ и си питаше съвсем насериозно, без всякакво съмнение. На Бързака това си му личи.

— Безпомощен съм — рече безстрастно грамадният пришълец.
— Аз съдържам... устройства... на които не мога да повлияя. И вие... също. Те са записали всички сведения, които съм събрал през тези три дни, а след два часа предварително нагласеният механизъм ще се задейства и ще ги изпрати на господарите.

Погледнах си часовника. Беше единайсет и петнайсет.

— Заключение на господарите е предопределено — продължи той. — Не мога да възпра изпращането на данните. Дори не мога и да се опитам. Контрапрограмиран съм.

— Защо си се хванал с тая работа, като толкова не ти понася? — пожела да разбере Калахан. Без враждебност, без паника. Опитваше се да *разбере* човекът.

— Свикнал съм да се гордея с работата си — отвърна пришълецът. — Аз проправям пътя на господарите. Не бива те да бъдат заплашвани от войнствени видове. Аз вървя пред тях, за да разпозная опасността и да се погрижа да я неутрализирам. Добра професия, смятам. Смятах.

— И кое те накара да си промениш мнението? — попита съчувствено Док Уебстър.

— Това място... Тази кръчма, в която се намираме... тя изобщо не прилича на всичко онова, което видях досега. Навън цари омраза, надпревара, нрави, издигнати в ранга на етика, предразсъдъци, издигнати в ранга на нрави, прищевки, издигнати в ранга на предразсъдъци — всичко онова, от което вече ми е дошло до гуша, класическите симптоми на болестта.

Но тук е друго. Тук, на това място, забелязвам качества, достойнства, които не подозирах, че вашият род притежава, атрибути, които навсякъде из познатата вселена са взаимноизключващи се с онова, което видях тук тази вечер. Хубави неща... които ме карат да боля за вашата кончина. Изпълват ме с болка... О, да можех да се спра! — викна той.

— Не знаех, че сте способни да се обичате!

Сред отекващата неподвижност Калахан рече просто:

— Ами че как, синко. То туй обичта напоследък малко рехавичка си пада, ама го можем, как да не го можем. Че то ще е срамота всичката любов да се изпари яко дим, много ясно. — Той погледна шишето с ръжено уиски, което продължаваше да стиска в ръчището си и разсеяно дръпна една глътка от петдесетина грама. — Някакъв шанс и на тия твои господари да им хрумне същото?

— Никакъв. Дори и на мен все още ми е ясно, че за да не застрашава нищо господарите, вие трябва да бъдете унищожени. Но за първи път от не знам вече колко хиляди години съжалявам, че съм се захванал с тази професия. Боя се, че вече не издържам.

— Няма ли някакъв начин да прецакаш работата?

— Никакъв. Щом съм жив, здрав и в пълно съзнание, тази трансмисия ще се осъществи. Не мога да я спра по своя воля. Нали ви казах — контрапрограмиран съм.

Забелязах как изразът на Ноа Гонсалес омекна и го чух да възкликва:

— Ех, приятел, и твойта хич не е лесна.

Из кръчмата плъзна съчувствено мърморене. Калахан се обади:

— Мъка, мъка, мъка, братче. Хич не ща да съм ти на мястото.

Онзи ни погледна вече съвсем сащисан — сега болката в тия негови ужасни очи бе примесена с объркване. Ситния му подаде още едно, но той като че изобщо не знаеше какво да го прави.

— Господине, вие само ни кажете колко точно ще потрябва — рече Ситния уважително, — и ние ще ви напием до козирката.

Дългучът със звезден загар изстена дълбоко и заотстъпва назад, чак докато се навря в камината. Не обръщаше никакво внимание на пламъците, но пък и те не му обръщаха внимание. Това обаче не учуди никого.

— Ама на вас какво ви става?! — викна той. — Защо не ме унищожите? Глупаци такива, просто ме унищожете — и сте спасени! Аз съм вашият съдия, аз съм вашият съд. И аз ще бъда вашият палач.

— Не си се бутал сам за тая работа — обади се меко Ситния. — Не си виновен ти.

— Но вие нищо не разбирате! Ако не препредам тези данни, господарите ще предположат, че съм бил унищожен и навеки ще заобикалят отдалече тази система! Само равен на господаря или някой, който го превъзхожда, може да преодолее защитата ми — но аз съм този, който я *контролира*. Няма да я задействам. Схващате ли? Няма да задействам защитата си — можете да ме унищожите и да спасите и вас, и вашия род. Няма да ви преча. Убийте ме! — изпищя той.

Последва дълга-предълга пауза — май цяла секунда — две, а после Калахан посочи чашката, която Ситния продължаваше да протяга на пришълеца, и изръмжа:

— По-добре глътни това, приятел. Имаш нужда. Ще ми приказва той за трепане — в мойта кръчма! Я си измий устата с бърбън и се разкарай оттам, че тая камина ми трябва.

— И на мен, и на мен! — развикаха се от всички страни, а онзи, едрият аха-аха щеше да ревне. Народът отново се разбъбри, а Еди Бързака подхвана „Аз искам света да подпалия“ — проява на много лош вкус наистина.

Някои от момчетата замислено се изнесоха и тръгнаха да се прибират, за да съобщят на семействата си новината или да си оправят работите. Ние, останалите, дето си нямахме подобни дертове, се юрнахме да утешаваме пришълеца. Тъй де, къде ли другаде да ми се иска да бъда точно в Деня на Страшния съд?

Онзи вече си беше седнал, а масата пред него беше отрупана с всевъзможно къркане. Гледаше ни като ранено великанче. И никой от нас не се сещаше откъде да подхване — та първи се обади пак Калахан:

— Абе, приятел, ама ти не си ни казал как се казваш?

Онзи се стресна и се вцепени като ограден стълб — ни мърдаше, ни шаваше. Дълго-дълго стоя така. Лицето му се кривеше ужасно, като че водеше някаква титанична вътрешна битка със себе си. Жилите по врата му се издуха — и то май не където трябва. Док Уебстър си замънка нещо под носа.

После пришълецът цял посиня, разтрепера се като стоманена жица под напрежение... и изведнъж ахна и се отпусна целият. Разкърши няколко пъти рамене за проба, все едно да се увери, че са си още там, обърна се към Калахан и рече звънко като камбанка:

— Казвам се Майкъл Фин.

Думите му увиснаха във въздуха и висяха дълго-дълго там, а ние стояхме като истукани и не смеехме да шавнем.

И тогава Калахан се ухили от едното ухо до другото и изрева:

— Ама, разбира се! Ами че да бе, много ясно: Мики Фин^[1]! Прощавайте, не ви познах веднага, господин Фин! — възкликна той и припна зад бара. Ръчищата му взеха да бърникат под тезгяха, а когато най-накрая измъкна оттам висока чаша, пълна с тъмна течност, и последните от нас загряха. Припряно сторихме път, а Калахан тропна чашата пред пришълеца и отстъпи назад с върховна почит и уважение.

Онзи ни огледа — и сега погледът му ни сгряваше и ни караше да се чувстваме горди. Защото всичкото отчаяние, вина, болка, ужас и почти всичката безнадеждност бяха изчезнали от очите му. Сега те си бяха просто очи. Като моите и твоите.

После той вдигна питието, изчака ни и всички пихме с него. А преди и последната чаша да се е опразнила, челото му се тресна о масата като да бе същинска наковалня, та ни се наложи да го вдигнем и да го замъкнем в задната стаичка, където Калахан е турил една кушетка — пък, нали разбирате, тоя си беше бая *тежичък*.

И захърка така, че чак пушек се вдигна.

[1] Мики Фин (жарг.) — безалкохолно питие, „подсилено“ с твърд алкохол, което обикновено пробутват на някого на майтап. —

Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.